

בְּשַׁעָה שְׁבָרָא | מִיכָאֵל שְׁטְרִיכֶר

מלים: מדרש קהלת רבה ז', י"ג
לחן: גרוסבארד אברהם

בְּשַׁעָה שְׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת אָדָם הָרָאשׁוֹן
נָטְלוּ וְהַחֲזִירוּ עַל כָּל אֵילָנֵי גֶן עֵדֶן,
וְאָמַר לוֹ: רְאֵה מַעֲשִׂי,
כִּמְהָ נָאִים וּמִשְׁבַּחִין הֵן,
וְכָל מָה שְׁבָרָאֲתִי -
בְּשִׁבְלֶךְ בְּרָאֲתִי.

תֵּן דַּעְתְּךָ
שְׁלֹא תִקְלַקֵּל וְתַחְרִיב אֶת עוֹלָמִי,
שָׁאֵם קִלְקֵלֶת אֵין מִי שְׂיִתְקֵן אַחֲרֶיךָ.

אודות השיר

המדרש מתייחס לפסוק: רֵאָה אֶת-מַעֲשֵׂה הָאֱלֹקִים כִּי מִי יוֹכֵל לִתְקַן אֶת אֲשֶׁר עָוְנוּ (קהלת, ז', י"ג). המדרש מציג את יופיו של העולם ואת החשיבות שבשמירה על קיומו. לצד התפיסה העולה מהקשרו של המדרש, שלפיה השמירה על העולם היא על ידי עשיית מעשים טובים, שימנעו את החרבת העולם. ניתן ללמוד מהמדרש, שעצם קיומו של העולם על כל יופיו הוא ערך.

בשנים האחרונות עולה המודעות בעולם לנזק שהאדם עלול לגרום לטבע על ידי התנהגות לא אחראית ולא מתחשבת.

האם אנחנו פועלים מספיק למען הסביבה שלנו, או שמא יושבים בחיבוק ידיים? מהי האחריות שלנו כלפי העולם ואיזה חותם אנו משאירים בו?

אודות השיר

השיר בשעה

ערכים בשיר:
• קיימות ושמירת
הסביבה

שיח רגשי

השיר בשעה
כיתות א-ג

שיח רגשי

השיר בשעה
כיתות ד-ו

כיתות א'-ג'

הכינו מראש:

1. **משחק** תחרותי קצר ופשוט ליישום, כמו: איקס עיגול, המלך אמר, הורדות ידיים וכדומה.
2. **שיר** להשמעה ברקע.

מהלך הפעילות:

1. **בחרו** משחק קצר ושחקו מספר דקות. אם הוא מיועד לזוג, **בחרו** בכל פעם זוג אחר שישחק לעיני הכיתה והנחו את כולם מראש להריע באופן בולט למנצח על ידי מחיאות כפיים וקריאות "כל הכבוד".
2. לאחר מספר סבבים **שאלו** את המפסידים: איך הרגשת להפסיד? מדוע?
3. **שאלו** את המנצחים: איך הרגשת כשהרענו לך על הניצחון?
4. **סכמו:** כשאנחנו משבחים או מקבלים שבח על ניצחון או התנהגות נאותה, זה גורם להרגשה טובה.
5. **שאלו** במליאה: מי קיבל לאחרונה שבח על מעשיו ומוכן לשתף? אפשרו שניים עד שלושה שיתופים ושאלו כל אחד: מה הרגשת כששיבחו אותך?
6. **השמינו** את השיר **והנחו** את התלמידים להסתובב בחדר באופן חופשי עד לעצירתו/מחיאת כף.
7. בעצירה, על כל ילד לגשת לילד הקרוב אליו ולומר לו דבר שבח על התנהגותו.
8. במליאה אפשר לעזור למי שלא הצליח: מי מוכן לעזור ל... למצוא שבח על...?
9. לסיום **בקשו:** ירימו יד כל הילדים שהשבחים שימחו אותם.
10. **סכמו:** אמירת שבח נעימה לנו, ולכן נשתדל לשבח אחרים על מעשים טובים שהם עושים.

כיתות ד'-ו'

הכינו מראש:

כחמש מחמאות כלליות לילדי הכיתה על מעשים, לדוגמה: הרימו כיסא בסוף היום, עזרו לחבר בזמן התרגול, הצטיינו בתפילה וכן הלאה.

מהלך הפעילות:

1. **הציגו** בכל פעם מחמאה אחת על הבקשה להרים כיסא בסוף יום הלימודים: ירימו יד כל התלמידים שאתמול זכרו להרים כיסא.
2. לאחר שהתלמידים הרימו יד - **בקשו** למחוא להם כפיים.
3. **המשיכו** לשאר המעשים: ירימו יד הילדים שעזרו בשיעור הקודם לחבר בזמן התרגול... מחיאות כפיים. וכן הלאה.

שיח רגשי

השיר בשעה
כיתות ד-ו

שיח רגשי

השיר בשעה
כיתות ז-ח

4. **שאלו** את התלמידים: מי מוכן לשתף איך הרגיש כשמחאו לו כפיים? מי מרגיש שמחיאאות הכפיים עודדו אותו להמשיך במעשה הטוב גם בפעם הבאה?
5. **סכמו:** כשאנחנו משבחים או מקבלים שבח על ניצחון או על התנהגות נאותה, זה גורם להרגשה טובה ומעודד להמשיך בהתנהגות הטובה.
6. **חלקו** את התלמידים לזוגות **ובקשו** מהם לשתף זה את זה בשבח שקיבלו לאחרונה ושימח אותם מאוד.
7. **שאלו** במליאה: אילו מעשים טובים של חבריכם גיליתם במהלך השיתופים? **אפשרו** שניים עד שלושה שיתופים.
8. **סכמו:** אמירת שבח נעימה לנו ומעודדת אותנו לעשייה ולכן נשתדל לשבח אחרים על מעשים טובים שהם עושים.

כיתות ז'-ח'

הכינו מראש:

1. **פתקים** ריקים.
2. **שבלונה** של תעודת הוקרה ריקה מודפסת לכל תלמיד.

מהלך הפעילות:

1. **בקשו** מהתלמידים לשתף בקצרה בשבח שקיבלו לאחרונה. **שאלו** כל משתף: כיצד הרגשת כאשר שיבחו את מעשיך?
2. **שאלו** במליאה: לשם מה משבחים על מעשים טובים? (למורה: כדי לגרום להרגשה טובה, כדי לעודד ולהמשיך במעשים הטובים).
3. **סכמו:** כשאנחנו משבחים או מקבלים שבח על ניצחון או על התנהגות נאותה, הדבר גורם לנו להרגשה טובה ומעודד אותנו להמשיך בהתנהגות הטובה.
4. **חלקו** לכל תלמיד פתק ריק, שעליו ירשום את שמו ויקפל.
5. **אספו** את הפתקים מכולם, **ערבבו** וחלקו שוב לכל ילד פתק עם שם של ילד אחר.
6. **חלקו** לכל התלמידים תעודת הוקרה שהכנתם מראש.
7. **הציגו** את המשימה: "עליכם לחשוב על שבח ראוי לחבר שאת שמו קיבלתם בפתק ולנסח עבורו את השבח בתוך תעודת ההוקרה ולחתום את שמכם בסופה".
8. יש לסייע לתלמידים המתקשים לחשוב או לנסח כדי שכל אחד יוכל לקבל תעודת הוקרה בסיום הפעילות.
9. בהינתן האות כל אחד יגיש את תעודת ההוקרה לחברו בחיוך ובתודה.

שיח ספרותי

השיר בשעה

כיתות א-ב

שיח ספרותי

השיר בשעה

כיתות ג-ד

שיח ספרותי

השיר בשעה

כיתות ה-ו

העשרה והרחבה
מתבוננים בפליאה במעשה בראשית.

בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון
נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן,
ואמר לו: ראה מעשי, כמה נאים ומשובחים הם,
וכל מה שבראתי -
בשבילך בראתי.

כיתות א'-ב'

1. **קראו** את החלק הראשון של השיר ובקשו מהתלמידים להתבונן בטבע שסביבם או שיעצמו עיניים וידמיינו טבע נאה ומשובח.
2. **בקשו** מהתלמידים לצייר את התמונה שהם מדמיינים ולכתוב בתחתית הציור שני משפטים המתארים את הציור שציירו. ניתן לתלות את הציורים בכיתה מתחת למילות המדרש.
3. **"מודים אנחנו לך":**
בקשו מהתלמידים לכתוב מילות תודה לה' על מעשי הבריאה הנאים והמשובחים. התחילו במילים "תודה לך ה' על...". התלמידים ישתפו זה את זה בתוצרי הכתיבה שלהם.

כיתות ג'-ד'

1. בראש חודש ניסן אומרים את ברכת האילנות. **קראו** את הברכה **ובקשו** מהתלמידים להסביר כיצד ברכה זו קשורה למדרש? מהן המילים בברכה שמחבורות למדרש? ("ליהנות בהם בני אדם").
2. **שאלו** את התלמידים: מה מפליא אתכם כשאתם מתבוננים באילנות פורחים?
3. **"מודים אנחנו לך":**
בקשו מהתלמידים לכתוב מילות תודה לה' על מעשי הבריאה הנאים והמשובחים. התחילו במילים "תודה לך ה' על...". התלמידים ישתפו זה את זה בתוצרי הכתיבה שלהם.

כיתות ה'-ו'

1. **בקשו** מהתלמידים לכתוב תיאור של אחד האילנות שראה אדם הראשון בגן עדן. הסבירו, שבכתיבתם על התלמידים להתייחס לחושי הראייה, השמיעה, המישוש והריח.
2. **בקשו** מהתלמידים לחשוב על פתגמים או פסוקים הקשורים לחלק הראשון של המדרש. לדוגמה: "מה רבו מעשיך ה'".
3. **שאלו:** לשם מה הולך ה' את אדם הראשון על כל אילני גן עדן? האם לא ניתן היה להעביר את המסר ללא הסיור בגן?

שיח ספרותי

השיר בשעה
כיתות ז-ח

שיח ספרותי

השיר בשעה
כללי

שיח ספרותי

השיר בשעה
כיתות א-ב

כיתות ז'-ח'

1. **בקשו** מהתלמידים לחשוב על פתגמים או פסוקים הקשורים לחלק הראשון של המדרש. לדוגמה: "מה רבו מעשיך ה'".
2. **בקשו** מהתלמידים לבחור עץ פרי או עץ נוי ולהכין הרצאת טד קצרה. ההרצאה תכלול תיאור של העץ (כנ"ל), שימושי העץ לאדם ולבהמה (אם יש), תנאי הגידול שלו, נימוק מדוע בחרו בעץ הזה, ועוד...
3. מומלץ ללוות את ההרצאה עם תצלום של העץ.
4. בסוף הפעילות ניתן לתלות את התצלומים ואת שמות העצים על הלוח הכיתתי.

הצעות לפעילות בשבילך בראתי

בחומש בראשית נאמר: וַיִּנְחֵהוּ בֶגֶן-עֵדֶן, לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ (בראשית, ב', ט"ו). שאלו את התלמידים האם התוכן של פסוק זה מתחבר עם תוכן המדרש? כיצד? (העולם נברא עבור האדם ותפקידו לעבוד בו ולשמור עליו).

נותנים דעתנו לשמירה על סביבתנו

תן דעתך

**שְׁלֹא תִקְלַקֵּל וְתַחְרִיב אֶת עוֹלָמִי
שָׁאֵם קִלְקֵלֶת אֵין מִי שִׁיתֵּקֶן אַחֲרָיָהּ.**

כיתות א'-ב'

1. **בקשו** מהתלמידים לכתוב שלטים הקוראים לשמירה על הסביבה. השלטים ייתלו ברחבי בית הספר. **שאלו** את התלמידים מי הם הנמענים של השלטים האלה - התלמידים? המורים? ההורים? עוברי אורח? הכתיבה צריכה להתאים לנמענים שכל תלמיד בוחר.
2. **בקשו** מהתלמידים לספר על מקרה או מצב שלא נהגו על פי הנאמר במדרש ועל מקרה או מצב שכן נהגו על פי המדרש.

כיתות ג'-ד'

"סלע המסטיקים" בנחל ג'ילבון ברמת הגולן

(מקור התמונה: קק"ל)

בישראל ישנם מספר אתרים שבהם יש "סלעי מסטיק", שהם סלעים שעליהם הדביקו מטיילים במהלך השנים עשרות ואף מאות מסטיקים לעוסים. גם גזעי עצים הפכו למטרה להדבקת מסטיקים.

1. **שוחחו** עם התלמידים: מה דעתכם על אופן השארת החותם בטבע בדמות סלע המסטיק? מה, לדעתכם, ניתן לעשות כדי לחסל את התופעה הזאת?

2. **בקשו** מהתלמידים להכין שלטים שאותם ניתן לתלות ליד הסלעים הללו. ביציאתם לטיול הקרוב, יתלו את השלטים בצורה מבוקרת כדי לא להציף את השטח בשלטים. אפשר לעשות זאת בשיתוף ובהתייעצות עם רשות הטבע והגנים או החברה להגנת הטבע. התלמידים יתאימו את הטקסט לנמענים אליהם מכוונים הדברים: תלמידים, מבוגרים.

כיתות ה'-ו'

1. **הביאו** לכיתה שלושה עד ארבעה תצלומים המתארים קלקול של בני האדם בטבע הנברא: פיח מתחבורה, לכלוך בגנים ציבוריים, עשן ממפעלי תעשייה, ייצור חשמל, לכלוך בחוף הים, מדורה באמצע יער. **בקשו** מהתלמידים לשוחח בזוגות על אחת התמונות: מהו הקלקול?

שיח ספרותי

השיר בשעה
כיתות ה-ו

שיח ספרותי

השיר בשעה
כיתות ה-ו

שיח ספרותי

השיר בשעה
כיתות ז-ח

• תנו כותרת לתצלום.

• על מי הקלקול עשוי להשפיע לרעה?

• כיצד ניתן היה לפעול אחרת?

לוקחים אחריות על התיקון.

2. **בקשו** מהתלמידים: חשבו על פעולה אחת פשוטה שאתם יכולים לבצע בעצמכם לטובת תיקון קלקול ברשות הרבים. נסו לבצע את הפעולה למשך כשבועיים לפחות.

3. **התבוננו** בכרטיסי לקיחת האחריות של שאר תלמידי הכיתה. מאיזו פעולה התרשמתם במיוחד?
אפשר להכין כרטיס מעוצב - "לוקחים אחריות" וליצור קיר כיתתי עם פעולות שהתלמידים לקחו על עצמם לבצע.

4. התנגשות בין שימור לפיתוח: האדם נקרא לעבוד בעולם ולפתח אותו. כיצד אפשר לפתח את הסביבה מבלי לפגוע בה? **הביאו** דילמה לכיתה שעוסקת בקשר שבין פיתוח לשימור. חשוב להביא דוגמה רלוונטית לחיי התלמידים, למשל: בנייה של שכונה במקום יער ביישוב שבו גרים התלמידים, פיתוח תשתיות כבישים במקום יערות, כריית מחצבים, ועוד.

בכתיבת הדילמה על התלמידים להתייחס ליתרונות האנושיים שיש בפיתוח לצד החסרונות והפגיעה בטבע ולספר מהי הפגיעה בטבע (כריתת יערות גורמת להפחתת קליטת פחמן דו-חמצני ולהתחממות העולם, פוגעת בבתי גידול ומקטינה אוכלוסיות של בעלי חיים; בניית כביש באמצע יער קוטעת רצף של בתי גידול ומונעת המשך הקיום של היצורים החיים, ועוד).

כיתות ז'-ח'

מה אשאר אחריי?

סיפורו של חוני המעגל ועץ החרוב.

"פעם אחת היה מהלך בדרך, ראה אדם אחד שהוא נוטע חרוב.

אמר לו: זה לכמה שנים טוען פרות?

אמר לו: לשבעים שנה.

אמר לו: כלום ברי לה שתחיה שבעים שנה, ותאכל ממנו?

אמר לו: אני מצאתי את העולם בחרובים; כשם שנטעו אבותי לי כך אטע אני לבני.

ישב חוני לאכל, נפלה עליו שנה ונתנמנם. עלה צוק והקיף עליו ונתכסה מן העין וישן שבעים שנה.

כשננער ראהו לאדם אחד שהוא מלקט מאותו חרוב.

אמר לו: אתה הוא שנטעתו?

אמר לו: אבי אבא.

אמר: ודאי מנמנם הייתי שבעים שנה.

(על פי המדרש בתלמוד בבלי, מסכת תענית, דף כ"ג, עמוד א').

שיח ספרותי

השיר בשעה
כיתות ז-ח

1. **בקשו** מהתלמידים לספר: מה קיבלתי מאבותיי? מחבריי? מבית הספר? מה אשאיר אחריי? אפשר להכין כרטיס מעוצב מחולק לשני החלקים: מה קיבלתי, מה אשאיר.
2. **בקשו** מהתלמידים לשתף בקבוצה וגם במליאה. הצעות להרחבה ולהעמקה בנושא שמירה על הסביבה:
3. המיזם **"קחו איתכם את הזבל"** (מתוך האתר takezevel.co.il).
כחלק מהערכים של ערבות הדדית, אחריות, אהבת הטבע והארץ הוקם בשנת תש"פ המיזם "קחו איתכם את הזבל". המיזם מדגיש את האחריות האישית שיש לכל אחד מאיתנו לא להשאיר אשפה במרחב הציבורי, אלא לקחת אותה איתנו חזרה הביתה.
4. **הראו** לתלמידים את תמונת המיזם (יד אווזת בשקית אשפה). בקשו מהם לתאר את התמונה ולחשוב מה היא מייצגת (לפני שאתם מספרים להם על המיזם).

5. **ספרו** לתלמידים על המיזם ובקשו מהם להסביר כיצד המיזם מתחבר לדברי המדרש.
מומלץ למנות שניים עד שלושה תלמידים בכיתה שיכירו את המיזם ויכינו מבעוד מועד שקיות לאיסוף אשפה לקראת הטיול הכיתתי הבא.

שיח ספרותי

השיר בשעה
כללי

שיעור מוקלט לכיתה ה': [מרשות היחיד לרשות הרבים](#)

שיעור מוקלט לכיתה ג': [איסור בל תשחית](#)

שיעור מוקלט לכיתות ד'-ה': [כשם שיגעו אבותיי](#)

שיעור מוקלט לכיתה ג': [נחל הירקון](#)

שיעור מוקלט לכיתה ד': [צמחי בר](#)

**פעילויות להעלאת המודעות לשמירה על הסביבה ולמניעת התחממות
כדור הארץ:**

[משחק שינוי אקלים ואחריות על הבריאה](#) לכיתות ד'-ו'

[חידת בניין חסד ייבנה](#) לכיתות ה'-ז'

[פעילות יוצרים קשרים](#) לכיתות ו'-ח'

שיעור מוקלט לכיתות א'-ג': [פליאה מתופעות טבע](#)

יחידה משולבת עברית ומדעים לכיתה א': [שומרים על הסביבה](#)

שיח מוזיקלי

השיר בשעה
כיתות א-ב

שיח מוזיקלי

השיר בשעה
כיתות ג-ד

כיתות א'-ב' | זרקור מוזיקלי

בשיר "בשעה" עולה המסר החשוב של שמירה על הטבע המופלא שברא ה' בעולם.

1. **השמיעו** את הפתיחה לשיר.

2. **שאלו:** מהם הכלים שאתם שומעים בפתיחה? מהו הכלי שפותח את השיר? איזו תחושה הוא יוצר?

3. האם אתם שומעים מוטיבים וצלילים חוץ מוזיקליים שמחדדים את אוירת הטבע בשיר? כיצד הם תורמים להדגשת האופי הטבעי שבשיר? (מפלי מים, ציפורים).

כיתות ג'-ד' | זרקור מוזיקלי אפיון אופי המשפטים המוזיקליים בשיר.

1. **בקשו** מהתלמידים להתקדם במרחב החדר בצעידה רכה, תוך כדי שירה (ללא מוזיקה). כשנשמעת שהייה - זהו סוף משפט מוזיקלי. גם התנועה מושהית, עד להתחדשות המשפט הבא.

2. **בקשו** מהתלמידים לתאר באופן כללי את אופי המשפטים המוזיקליים בבית (למורה: משפטים רבים בבית מאופיינים בצלילים ארוכים, כאשר המשפטים עצמם קצרים. מה שמדגיש את אורך הצליל האחרון שבהם).

3. **עברו** לפזמון **ובצעו** את אותה פעולה.

4. מה התחושה על אודות המשפטים בפזמון? (גם בפזמון יש משפטים המסתיימים בצליל ארוך, אך פחות. בנוסף, המשפטים עצמם ארוכים ולכן ההשהיות בסופם פחות מודגשות).

5. **בקשו** מהתלמידים לחשוב: איזה אופי מקבל השיר בעקבות ההשהיות המרובות בסופי המשפטים? (אופי נינוח, מונוטוני ושגרת, ללא הפתעות).

שיח מוזיקלי

השיר בשעה
כיתות ה-ח

כיתות ה'-ח' | זרקור מוזיקלי המשקל בשיר.

1. **השמיעו** את השיר ברקע.
2. **בקטו** מהתלמידים להצטרף בהקשה או במחיאית כפיים על גבי הפעמה הקבועה.
3. **שאלו:** האם תוכלו לזהות את הפעמה המוטעמת בכל תיבה? קראו לה "אחת".
4. **בקטו** להצטרף שוב למוזיקה, כאשר הפעמה הראשונה בכל יחידה נקראת "אחת", ועד ה"אחת" הבאה ממשיכים בספירה טבעית: 2, 3, 4....
5. **שאלו:** כמה פעמות אתם סופרים בכל חזרה כזו? (4).
6. **בקטו** מהתלמידים לתזמר את קצב הפעמות: פעמת ה"אחת" תנוגן בשליש, ושאר הפעמות, עד ל"אחת" הבאה, בטפיחה על הברכיים.
7. **הסבירו** לתלמידים את המושגים:
- תיבה:** יחידה מוזיקלית בעלת זמן קבוע, שבה מספר קבוע של פעמות, חלקן מוטעמות וחלקן אינן מוטעמות.
- משקל:** אופן ארגון הפעמות בתיבה קובע מה יהיה המשקל בשיר.
8. **הסבירו** שהשיר "בשעה" בנוי במשקל 4/4, כלומר ארבעה רבעים בכל תיבה.
9. לאחר שהמושג הובן, **בצעו** נגינה של קטעים אחרים במשקלים שונים, ו**בקטו** מהתלמידים לזהות באיזה משקל מדובר.

יצירה | בשעה

תן דעתך: שלא תקלקל ותחריב את עולמי.

אומנות אקולוגית היא סוגה בתחום האומנות העכשווית, שנוצרה כתגובה למשבר הסביבתי העולמי. אומנות זו ממזגת יצירת אומנות אסתטית, הסברתית וחינוכית, השואפת לקידום מודעות סביבתית ומעורבות קהילתית בשיקום ובשמירה על העולם.

אומנות אקולוגית מתבטאת במגוון שיטות יצירה אומנותיות ביניהן פיסול וציור.

אומן בתחום האומנות האקולוגית מנסה על פי רוב, באמצעות אומנותו, להציג את נקודת המבט הפילוסופיות שלו ולעורר מודעות בחברה לחשיבות השימוש המושכל במשאבי הטבע, נזקי האדם למים, לאוויר, לאדמה, נזקי האדם לסביבה כתוצאה מתרבות הצריכה.

האומנות האקולוגית שואפת לקדם שינוי במודעות האדם במטרה לחזק את קשרי הגומלין בין אומנות, תרבות וקיימות.

אומנים אקולוגיים עכשוויים: מירי ישראלי, ג'יין פרקינס, דיוויד אדגר, ועוד.

שיח אומנותי

השיר בשעה
כללי

שיח אומנותי

השיר בשעה
כיתות א-ב

שיח אומנותי

השיר בשעה
כיתות ג-ד

כיתות א'-ב'
בעל חיים מגליל נייר.

חומרים:

גלילי נייר | דפים צבעוניים | שאריות סול מדבקות | עיניים זזות | חוטי צמר.

כלים:

עפרונות | מספרים | דבק.

חומרי השראה:

תמונות של בעלי חיים.

תהליך העבודה:

בקשו מהתלמידים:

- למרוח** את הגליל בדבק ולעטוף את הגליל בנייר צבעוני, המתאים לצבע חיה (אם לחיה יש חברבורות או גוונים נוספים - לבקש שיגזרו צורות/פסים מהדפים וידביקו על עטיפת הגליל).
- להוסיף** עיניים, **לצייר** חוטם ופה.
- להוסיף** אוזניים מנייר, רגליים וידיים משאריות נייר צבעוני על פי מאפייני החיה.
- להדביק** זנב ושפם מחוטי צמר.

כיתות ג'-ד'
פרחים מבקבוקים.

חומרים:

בקבוק פלסטיק | מנקי מקטרות.

כלים:

מספרים | טושי ארטליין צבעוניים | **למורה:** סכין חיתוך.

למורה: חיתכו מראש את הרבע העליון של הבקבוק.

שיח אומנותי

השיר בשעה
כיתות ג-ד

שיח אומנותי

השיר בשעה
כיתות ה-ו

תהליך העבודה:

בקשו מהתלמידים:

1. **לסמן** עם טוש עלי כותרת. העלה יתחיל מצוואר הבקבוק ויתרחב כלפי מעלה.
 2. **לגזור** את העלים על פי הסימונים, אך לא לנתק מהבקבוק.
 3. **לצבוע** בטושים את עלי הכותרת.
 4. **להוסיף** מנקי מקטרות למרכז הפרח - אלו יהיו האבקנים.
- תמונה להדגמה מופיעה בנספח.

כיתות ה'-ו' הכנת דיוקן בהשראת האומן חנוך פיבן.

חומרים:

כפתורים | חרוזים | חלקי פלסטיק ומתכת קטנים | שאריות חוטי צמר
ובדים, חוטי חשמל, ברגים ישנים, ועוד | קרטון ביצוע בגודל A4.

כלים:

עיפרון | מספריים | דבק.

חומרי השראה:

צילומי עבודות של חנוך פיבן.

סדנה עם חנוך פיבן

תהליך העבודה:

בקשו מהתלמידים:

1. **לאסוף** חפצים שאין בהם שימוש כהכנה ליצירה.
2. **להתבונן** ביצירות ולמנות את סוגי החפצים שמהם היצירה מורכבת.
3. **ליצור** דיוקן מהחפצים שהביאו לכיתה: **להניח** את החפצים על בסיס הקרטון ביצוע.
4. **להדביק** את החפצים על הציור.
5. **להעמיד** את העבודות לייבוש.

שיח אומנותי

השיר בשעה

כיתות ז-ח

כיתות ז'-ח' הכנת תמונה בהשראת האומנית ג'יין פרקינס.

ג'יין פרקינס, היא אומנית בריטית, המשתמשת בשאריות פלסטיק כדי לייצר את "קלאסיקות הפלסטיק" שלה. בעבודותיה היא משתמשת בכפתורים, בפייטים, בצעצועי פלסטיק זעירים, בלגו, בשרשראות, בחרוזים, באטבי כביסה ובקיצור - בהרבה דברים קטנטנים שאנחנו לא מייחסים להם שום חשיבות בשגרת היום-יום, לפחות עד שהם מתקבצים להם יחד כדי ליצור את המונה ליזה וציורים קלאסיים נוספים, כמו ציוריו של ואן גוך, ועוד. ג'יין מצהירה, שהיא לא מוסיפה צבע לעבודותיה וכי באמצעות יצירות אלו היא פונה לצופים בבקשה לשמר את העולם מנזקי הפלסטיק.

חומרים:

שברי משחקים | כפתורים | חרוזים | חלקי פלסטיק קטנים | בסיסי דיקט/קרטון בגודל A3.

כלים: עיפרון | מספריים | דבק סופר 7.

חומרי השראה: צילומי עבודות של ג'יין פרקינס.

תהליך העבודה:

חלקו את הכיתה לארבע קבוצות.

בקשו מהתלמידים:

1. **לאסוף** פריטים שאין בהם שימוש כהכנה ליצירה.
2. **להתבונן** ביצירה **ולמנות** את סוגי החפצים שמהם היצירה מורכבת.
3. **לצייר** אובייקט כלשהו.
4. **לצבוע** את משטחי התמונה על פי הצבעים הרצויים.
5. **להדביק** את החפצים על הציור.
6. **להעמיד** את העבודות לייבוש.

אשירה
לקידום שיח רגשי חברתי
המחנך המודע במשך המסע

